

Adresářová struktura

Tento článek popisuje obvyklou linuxovou **adresářovou strukturu**, tudíž konvence v umístění různých typů souborů na disku.

V linuxu je zvyklostí, že obyčejný uživatel má plný přístup pouze ke svému domovskému adresáři, který je umístěn v `/home/uživatel`. Jen do tohoto adresáře může zapisovat, a nemůže mu tam zapisovat nikdo cizí. Ve svém adresáři si může dělat v podstatě cokoli chce bez omezení. Uživatelovy programy si ukládají své konfigurační soubory do **skrytých adresářů**. Obyčejného uživatele by ještě mohl zajímat adresář `/media`, kde bývají připojené případné dodatečné souborové systémy (další disky, cdrom, flashdisky, fotoaparáty, apod).

Správce systému zajímá především adresář `/etc`, kde jsou uloženy globální konfigurační soubory aplikací. Nainstalované aplikace si své soubory rozdělují do různých adresářů podle účelu a správce obvykle nemusí konkrétní umístění těchto souborů vůbec zajímat, neboť hledá většinou pouze zmíněné konfigurační soubory. Pokud chce správce nainstalovat nějakou aplikaci třetí strany, která není v **balíkovacím systému** ani není poskytována jako samostatný `.deb` balík, většinou se takové aplikace instalují do adresáře `/opt`.

Souborový systém

/

Tzv. root (v překladu kořen, proto také se mu říká kořenový adresář) je vrcholem adresářové strukturu jak v Linuxu, tak v ostatních Unixech. Z toho také vyplývá, že veškeré soubory dostupné ze systému, ať jsou fyzicky kdekoliv, spadají pod něj.

/bin

Základní binární spustitelné soubory, které se uplatní při zavádění systému (např. utilita `mount` pro připojování svazků apod.) a utility, které běžně používají i obyčejní uživatelé (např. `mkdir`, `cp`, příkazové interprety - `bash` apod.). Obsahuje minimum potřebné k inicializaci systému do té míry, aby mohly být připojeny ostatní souborové systémy, provedena kontrola, oprava souborových systémů nebo obnova systému ze zálohy a konečně obsahuje vše potřebné k běhu systému v jednoruživatelském režimu.

/boot

Tento adresář obsahuje soubory pro zavedení systému jako je obraz jádra, pomocné soubory zavaděče systému apod. Bývá zvykem dávat jej na samostatnou partition na počátek disku. To je

jednak pro větší bezpečí souborů v něm uložených (kernel - tj. jádro), ale především proto, že mnohé, zejména starší Biosy neumí bootovat z oblastí, které jsou za určitým počtem cylindrů. Obsahuje soubor `vmlinuz-verze_jádra` - to je kernel neboli jádro.

/boot/grub

V případě Ubuntu bývá standartně používán zavaděč systému [Grub2](#) a v tomto adresáři se nalézá jeho základní konfigurační soubor `/boot/grub/menu.lst`, ve kterém je možné ovlivnit zavádění systému (např. parametry jádra, další spouštěné OS, pozadí startovací nabídky Grubu a další). Budete-li jej editovat, pište vše až za automatický seznam, je to tam pečlivě vyznačené, takže se nemusíte bát, že to přehlídnete.

/dev

V linuxu jsou hardwarové komponenty počítače reprezentovány soubory. Tyto speciální soubory reprezentující zařízení naleznete zde a jsou tu všechna známá dostupná zařízení (myš, klávesnice, zvukové karty, disky, mechaniky, tiskárny...). Obsahuje skript `MAKEDEV`, který slouží k vytváření souborů zařízení.

/etc

Tento adresář obsahuje konfigurační soubory a nelze jej sdílet. Jsou zde např. soubory `/etc/fstab` (informace o tom, jaké svazky se mají připojit a kam), `/etc/passwd` a `/etc/shadow` (definují seznam uživatelů systému a jejich přístupová hesla), `/etc/group` (definuje skupiny uživatelů), `/etc/inittab` (konfigurace programu `init`, který řídí start systému) a řadu dalších.

/etc/rc0.d až /etc/rcS.d

Zde jsou umístěny takzvané `init` skripty (v podobě *symlinků* na skripty v `/etc/init.d`) a ty se starají o spouštění programů při zapínání a vypínání počítače, restartu apod. Do těchto složek nikdy nezasahujte, pokud přesně nevíte co děláte

/etc/init.d

V této složce se nachází skripty různých programů. Jde o skripty, které vám umožní tu či onu službu (např. webový server Apache) zapnout, vypnout nebo restartovat

/home

Tento adresář obsahuje domovské adresáře všech uživatelů systému, s výjimkou administrátora.

Domovský adresář každého uživatele se značí `~uživatel` nebo jen `~`. Jde o to, kdo to použije - uživatel sám může použít jen `~`, ale chce-li někdo (nejspíše root - tedy administrátor) něco dělat v domovské složce někoho jiného, pak musí použít `~uživatel`. (často bývá na odděleném svazku).

/initrd

Zde se v některých distribucích uchovává úvodní RAM paměť, tzv. `initrd`.

/lib

Obsahuje základní sdílené knihovny potřebné pro běh programů v `/bin`, `/sbin` a moduly jádra (`/lib/modules`).

/lost+found

Zde se ukládají případné (částečně) obnovené soubory po nekorektním vypnutí nebo havárii systému

/media

Zde naleznete připojená multimediální zařízení (usb disky, cdrom atd.). Ubuntu používá tzv. `pmount`, který zajišťuje, že zařízení se připojí automaticky. Důležitým souborem pro `pmount` je `/etc/mtab`

/mnt

Zde bývají další připojená zařízení zaznamenaná v `/etc/fstab`

/opt

Do tohoto adresáře se instaluje software, který není součástí distribuce. V Ubuntu se takto spíše používá adresář `/usr/local/bin`. (Tento adresář je mnohdy umístěn na odděleném svazku).

/proc

Tento adresář slouží jako přípojný bod pro pseudosouborový systém jádra `procfs`. Pokud jej používáme nalezneme v něm informace o konfiguraci a stavu systému, tvoří de facto obraz celého systému, s nímž pracujeme. Nejedná se o běžné soubory, ale o dynamicky generované systémové soubory, které přesně zachycují aktuální stav systému, jeho vytížení apod..

/root

Domovský adresář uživatele root (správce systému).

/sbin

Systémové nástroje které se uplatní při zavádění či konfiguraci systému, na rozdíl od nástrojů umístěných v /bin nejsou určeny pro běžné používání obyčejnými uživateli (např. nástroje pro formátování disků - fdisk, zakládání nebo opravu souborových systémů - mke2fs a e2fsck, nástroje pro konfiguraci sítě apod.)

/srv

/sys

Tento adresář slouží jako přípojný bod pro virtuální filesystem Sysfs. Podobně jako v /proc v něm lze nalézt aktuální informace o systému a dokonce je pomocí něj možno systém nastavovat

/tmp

Tento adresář slouží k vytváření dočasných pracovních souborů, obvykle je pravidelně automaticky promazáván a také může být instalován na odděleném svazku.

/usr

Zde jsou instalovány další aplikace a nástroje, které jsou součástí distribuce, ale které nejsou nezbytné pro start systému či běh v jednouživatelském režimu. Obsahuje mimo jiné podadresáře bin, sbin, lib podobně jako kořenový svazek, grafické rozhraní X Window System je instalováno v /usr/X11 apod. Protože je rozsáhlý a obsahuje data, která se při provozu systému nemění, lze jej s výhodou sdílet.

/usr/local/bin

Do tohoto adresáře bývá zvykem instalovat software, který není součástí distribuce. V jiných distribucích se takto může používat adresář /opt. (🚨 Tento adresář je mnohdy umístěn na odděleném svazku).

/var

Tento adresář obsahuje data, která se během provozu systému mění a nelze jej sdílet. Obsahuje např. podadresář log, ve kterém se nachází systémové logy (tj. záznamy o činnosti systému), podadresář spool, který obsahuje tiskové fronty nebo fronty zpráv elektronické pošty, schránky elektronické pošty uživatelů apod. Často bývá instalován na odděleném svazku.

/var/cache/apt

Sem si *apt* (správce balíčků v Debianu a od něj odvozených distribucí) dočasně ukládá postahované balíky, takže adresář například během aktualizací rád nabírá na objemu.

Odkazy

- [Linuxákův průvodce po adresářích](#)

From:
<https://wiki.ubuntu.cz/> - **Ubuntu CZ/SK**

Permanent link:
https://wiki.ubuntu.cz/system/datov%C3%A1_%C3%BAlo%C5%BEi%C5%A1t%C4%9B/adres%C3%A1%C5%99ov%C3%A1_struktura

Last update: **2019/02/25 18:21**

